

MEDYA TAKİP DOSYASI

27 Eylül 2024 Cuma

Bakan Bayraktar'dan, ABD'de şirket yöneticileriyle yuvarlak masa toplantısı

ENERJİ ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, şirket yöneticilerine Türkiye'nin enerji alanındaki uzun soluklu planlarını anlattıklarını belirterek, "Ülkemiz, yatırımcılara yeni reformlarla öngörülebilir bir piyasa ve enerji dönüşüm sürecinde geniş yatırım potansiyeli vadediyor." ifadesini kullandı.

Birleşmiş Milletler (BM) 79. Genel Kurulu'na katılmak üzere New York'ta bulunan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a eşlik eden Bayraktar, X sosyal medya hesabından, ABD'deki temaslarına ilişkin paylaşımında bulundu.

New York'ta 15. Türkiye Yatırım Konferansı marjında Türk ve ABD'li şirketlerin üst düzey yöneticileriyle yuvarlak masa toplantısı yaptıklarını belirten Bayraktar, şunları kaydetti:

"Finans dünyasından madene, nükleerden petrokimyaya kadar farklı alanlardan şirketlerle geniş bir katılımı gerçekleştirdiğimiz toplantıda özellikle yenilenebilir enerji alanındaki uzun soluklu planlarımızı anlattık. Ülkemiz, yatırımcılara yeni reformlarla öngörülebilir bir piyasa ve enerji dönüşüm sürecinde geniş yatırım potansiyeli vadediyor. Özel sektör, Türkiye enerji sektörünün dinamik yapısının sunduğu fırsatları değerlendirirken biz de iş dünyasının önünü açarak onların yanında olmaya devam ediyoruz." (aa)

Azerbaycan'dan Türkiye'ye 'yenilenebilir enerji koridoru' için fizibilite çalışmaları yapılıyor

Azerbaycan Enerji Bakanı Şahbazov, "İki ülke olarak sadece petrol ve doğal gazda değil yenilenebilir enerji alanında da çalışıyoruz. Azerbaycan'dan Türkiye'ye uzanan bir yenilenebilir enerji koridoru üzerinde fizibilite çalışmaları yapıyoruz." dedi. Perviz Şahbazov, Karasal ve Deniz Üstü Rüzgar Etkinliği (WindEnergy Hamburg) kapsamında AA muhabirine değerlendirmelerde bulundu. "Kardeş ülkeler" Azerbaycan ve Türkiye için enerji sektörünün önemli bir işbirliği alanı olduğunu vurgulayan Şahbazov, Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) Ham Petrol Boru Hattı, Bakü-Tiflis-Erzurum Doğal Gaz Boru Hattı ve Trans-Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı (TANAP) gibi petrol ve doğal gaz altyapı yatırımlarıyla iki ülkenin, bölgeye ve Avrupa'nın enerji güvenliğine katkı sağladığını kaydetti. Bakan Şahbazov, oluşturulmak istenen yenilenebilir enerji koridorunda rüzgar ve güneş

enerjisine ağırlık verileceğini, hidrojen konusunun da dahil edilmek istendiğini anlattı. Koridor üzerinde çalışmaların iki ülke arasında devam ettiğini ifade eden Şahbazov, şöyle konuştu: "Azerbaycan ve Türkiye, her alanda güçlü bir işbirliğine sahip. İki ülke olarak sadece petrol ve doğal gazda değil yenilenebilir enerji alanında da çalışıyoruz. Azerbaycan'dan Türkiye'ye uzanan bir yenilenebilir enerji koridoru üzerinde fizibilite çalışmaları yapıyoruz. Ayrıca Nahçıvan'da 1 gigavatlık yenilenebilir enerji kaynaklı bir üretim tesisi yapmak ve bunu Türkiye pazarına taşımak istiyoruz. Proje ile nihayetinde Hazar Denizi'nden Türkiye'ye, Zengezur Koridoru da dahil bir enerji koridoru inşa etmek istiyoruz. Türkiye ile yenilenebilir enerji, enerji verimliliği dahil bir çok alanda işbirliklerimizi geliştirecek çalışmalara bakıyoruz." ●HAMBURG-AA

Hibrit santrallere talep yoğunlaşıyor

Enerji üretiminde sürdürülebilirliği ve güvenilirliği artırmak adına önemli bir role sahip olan hibrit enerji santrallerine yatırımcı ilgisi yoğun. 2,5 yılda 800 MW kurulu güce ulaşan hibrit santrallerin beş yıl içinde 5 - 6 bin MW seviyelerine ulaşması bekleniyor

ZEYNEP YILMAZ
zeynepyilmaz59@gmail.com

Türkiye, yenilenebilir enerji potansiyelini değerlendirme konusunda kararlı adımlar atıyor. Hibrit enerji santralleri de, enerji arz güvenliğini artırmak ve fosil yakıtlara bağımlılığı azaltmak adına stratejik öneme sahip. Birden fazla enerji kaynağının bir arada kullanıldığı hibrit santrallere ilişkin düzenlemeler Kasım 2022'de Resmi Gazete'de yayımlanan kararda ele alındı. Mevzuatın yayınlanmasının ardından da hibrit santral yatırımları hızla artış gösterdi. Enerji uzmanları, devlet teşvikleri ve özel sektör yatırımlarının artmasıyla birlikte, hibrit enerji santrallerinin Türkiye'nin enerji portföyünde önemli bir yer tutacağını vurguluyor.

Stabil ve sürekli enerji arzı

Genellikle güneş, rüzgar ve hidro olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarının fosil yakıtlarla veya diğer yenilenebilir kaynaklarla birleştirilmesiyle oluşturulan hibrit sistemler, enerji üretimindeki dalgalanmaları ve kesintileri minimize ederek daha stabil ve sürekli bir enerji arzı sağlıyor. Bu sistemler Türkiye'deki mevzuat gereği, ana kaynak santralin yanında, aynı saha içerisinde ve maksimum ana kaynağın gücü kadar güce, aynı şebeke altyapısından bağlanarak ve toplam lisans kurulu gücünü geçmeden çalışabiliyor. Çalışma prensibi, enerji üretiminin talebe göre optimize edilmesine, yenilenebilir enerji santralinin daha verimli çalıştırılmasına ve enerjinin ihtiyaç anında kullanılmasına dayanıyor.

5 - 6 bin MW seviyelerine ulaşacak

Strategy& Türkiye Direktörü Mehmet Özenbaş, Temmuz 2024 itibarıyla Türkiye'deki lisansı yürürlükte bulunan hibrit santrallerin toplam mekanik gücünün yaklaşık 2 bin 700 MW civarında olduğunu söylüyor ve şunları ekliyor: "Enerji Piyasaları Düzenleme ve Denetleme Kurulu (EPDK) web sayfalarında yayınlanan son verilere göre bu lisans gücünün yaklaşık 800 MW'ı devreye alınmış, bin 900 MW'ı da planlanmış ve devreye alınmayı bekliyor. Türkiye'nin enerji politikalarına ve yenilenebilir enerji teşviklerine bakıldığında, önümüzdeki beş yıl içinde hibrit santral kurulu gücünün 5-6 bin MW seviyelerine ulaşması öngörülmüyor."

Mehmet Özenbaş

re katkısı gözler önüne seriyor. Öyle ki yapılan açıklamada; şirketin 2024'ün ilk yarısında konsolide gelirlerinde 977,4 milyon TL'lik bir performans sergilediği, Taşınar Hibrit Santral'in devreye alınmasının şirketin operasyonel gücünü daha da pekiştirmesine katkı sağladığı vurgulanıyor. Galata Wind CEO'su Burak Kuyan, "2024 yılı sonuna kadar Mersin RES ile Taşınar

Hibrit GES'in santralin ikinci fazının devreye girmesiyle kurulu gücümüzü artırarak 350 MW'ın üzerine taşımayı planlıyoruz" diyor.

En fazla kurulum ABD'de

Küresel bakıldığında da ülkelerin yenilenebilir enerji hedefleri doğrultusunda hibrit sistemlerin kullanımının giderek yaygınlaştığı görülüyor. Teknolojik gelişmeler ve maliyetlerin düşmesi, hibrit enerji sistemlerinin daha cazip hale gelmesini sağlıyor. Özellikle ABD, Almanya, Hindistan ve Çin hibrit santral yatırımlarıyla öne çıkıyor. ABD, yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygın kullanımı ve enerji depolama teknolojilerinin gelişmişliği sayesinde hibrit santrallerin en fazla kurulu olduğu ülkelerden biri. Almanya da yenilenebilir enerji politikaları ve teşvikleri ile hibrit enerji sistemlerinde önemli yatırımlar yapıyor. Hindistan ise geniş güneş ve rüzgar enerjisi potansiyeli ile hibrit santral projelerine büyük yatırımlar gerçekleştiriyor. Yenilenebilir enerji üretiminde dünya lideri olan Çin, hibrit santral yatırımlarını hızla artırıyor. •

Burak Kuyan

Avantajları neler?

- Farklı enerji kaynaklarının kombinasyonu sayesinde güvenilir ve sürdürülebilir enerji üretimine katkı sağlıyor.
- Halihazırda yatırımı yapılmış ve kapasite sorunu olmayan, kaynak yapısı gereği farklı saatlerde üretim yapan yenilenebilir enerji yapılarının, en verimli şekilde kullanımını sağlıyor, enerji verimliliğinde önemli rol oynuyor.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımıyla karbon salımları azaltıp çevreye olan olumsuz etkileri minimize ediyor.
- Uzun vadede fosil yakıtlara bağımlılığı azaltarak enerji maliyetlerini düşürüyor. Enerji talebine göre farklı kaynaklardan enerji üretimi yapabilme esnekliği sunuyor.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının birlikte kullanılması ve enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi enerji arzının istikrarını artırıyor, farklı kaynakların birleştirilmesi, enerji üretimini daha istikrarlı hale getiriyor.
- Farklı kaynak kullanımı, enerji verimliliğini artırarak işletme maliyetlerini düşürüyor.
- Mevsim koşullarının etkisini minimize ediyor.
- Şebeke kullanımı ve entegrasyonunda tek kaynağa göre kolaylık sağlanıyor.

Orta Vadeli Programda enerji sektörü fırsatları

KONUK YAZAR

İhsan Erbil Bayçöl
Enerji Üretim CEO

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için Orta Vadeli Program (OVP) ve benzeri kalkınma planları özellikle de içinde bulunduğumuz küresel resesyon dönemlerinde büyük önem taşıyor.

Öncelikle şunu ortaya koymak lazım ki; her OVP bir niyet mektubudur aslında. Bundan sonra hangi alanlara fokus olunacağını gösteren hem devlet kurumlarına hem de özel teşebbüslere önümüzdeki birkaç yıldaki yatırımları için yol gösteren bir rehber metnidir.

Ama aynı zamanda bir trade-off'tur!

Yani bazı şeyleri ön plana alırken bazı şeylerden de vazgeçmeyi gerektiren bir çeşittir.

Bu yüzden iyi analiz edilmesi ve aksiyonların buna göre alınması halinde, OVP'ler çok değerli metinlerdir.

2025-2027 yıllarına ilişkin OVP'den bazı satırbaşlarını bakarsak;

►İhracattaki artışı teşvik eden, ithalatın sürdürülebilir seviyelerde kalmasını sağlayan, Türkiye'nin potansiyelini daha etkin kullanan bir dış ticaret politikası uygulanacak.

►Yeşil ve dijital dönüşümü sağlayacak politikalar hayata geçirilerek, ihracatçı firmalarının dönüşümü desteklenecek.

►Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı doğrultusunda, rekabetçiliğin artırılması

için gerekli mevzuat, destek politikaları ve uluslararası anlaşmalara yönelik hazırlıklar tamamlanacak.

►Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi'nin hukuki altyapısı tamamlanarak AB Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması'na (SKDM) uyumlu bir yapı hayata geçirilecek.

►Karbon fiyatlandırma mekanizmasının sektörler üzerinde oluşturacağı ilave maliyetlere yönelik ihracatın finansmanında kullanılan araçların çeşitliliği artırılacak.

Yani aslında arz güvenliğini sağlarken, sürdürülebilirlikten taviz vermeden ve ekonomik büyümeyi destekleyecek bir enerji politikası oluşturma konusunda; mevcut OVP bize çok önemli fırsatlar sunuyor. Yukarıda saydıklarımız ve pek çok farklı yaklaşım doğrultusunda özellikle de cari açığı kapatmaya yönelik etkin hamleler bu OVP ile birlikte hayatımızda daha geniş yer tutacak. Elbette biz konunun daha çok enerji üretimi ve arzı konusunda odaklanıyoruz.

Türkiye olarak enerji üretimi konusunda bölgesel bir aktör olmak için bir fırsat penceresinin önümüzde açık olduğu kesin. Fakat her pencere gibi bu da çok uzun süre açık kalmayacak. Bunun için hep birlikte elimizi taşın altına koyup sorumluluk almamız gerektiğine inanıyorum.

Peki nedir bu fırsatlarımız

Öncelikle sürdürülebilir enerji alanında; çok genç ve uluslararası düzeyde akredite bir insan kaynağına sahibiz. Bu

insan kaynağını beyin göçü ile kaybetmeden değerlendirmemiz lazım.

Teknolojik açıdan, dijitalleşmeyi içselleştirme ve süreçlerimizi buna göre değiştirme konusunda Avrupa'dan çok ilerideyiz. Perakende bankacılık alanında olduğu gibi Türkiye Enerji teknolojileri alanında da Avrupa'dan çok önde.

Ayrıca yenilenebilir enerji üretiminde ülkemizin potansiyelinin hala çok altındayız yani gidebileceğimiz çok uzun yollar var. Üstelik rüzgar enerjisi üretimindeki tüm ekipmanları A'dan Z'ye kendi sınırlarımız içinde üretebiliyoruz.

Bu yeni OVP; rüzgar enerjisi üretiminde Paris Anlaşması hedeflerimiz doğrultusundaki 2053 Karbon Nötr Hedefimiz ve özellikle Ulusal Enerji Planı'ndaki 2035 yılı için konulan 5 GW denizüstü rüzgar enerjisi kurulu güç hedeflerimize ulaşılmasında belirleyici olacaktır diye düşünüyorum.

Ayrıca rüzgar enerjisi yatırımlarının da bu dönemde özel sektörde yatırıma daha da müsait bir alan sunacağını düşünüyorum:

Zira 5-7 MW'lık 1 türbin için gerekli 1 kule ve 1 set (3 adet) kanat üretimi için verilen YEKDEM ve benzeri destek ya da teşvik unsurları bugüne kadar verilen desteğin 6 ila 6,5 katı değerinde ekonomik katma değer yarattı. Ezcümle önümüzde sürdürülebilir enerji üretimine odaklanmamız gerektiren ve sıkı çalışmamız gereken 3 yıllık bir periyot var. Buradan OVP'nin öngörülleri doğrultusunda çıkabilirsek 2027 sonrasında enerji üretimi anlamında bambaşka bir Türkiye görebiliriz.